

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 2 lipca 2021 r.

NK-KSE.431.1.22.2021.KP

Pan
Dariusz Furdykoń
Wójt Gminy Siekierczyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 12 kwietnia 2021 r. do 21 maja 2021 r. na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r. nr: NK-KSE.0030.53.2021.KP, NK-KSE.0030.54.2021.KP oraz NK-KSE.0030.55.2021.KP kontrolerzy z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu:

- Karol Pieprz – inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu kontrolnego),
- Weronika Kornacka - inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego),
- Magdalena Janiszewska – starszy inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego),

przeprowadzili w Urzędzie Gminy w Siekierczynie (59-818 Siekierczyn 271), kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na prowadzeniu spraw dotyczących dowodów osobistych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych³ – zwanej dalej „u.d.o.”, ewidencji ludności na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności⁴ – zwanej dalej „u.e.l.”.⁵

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 21 grudnia 2020 r. przez Wicewojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2021 r. nr NK-KE.430.11.2020.DD.

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz.U. z 2019 r. poz.1464.

³ Dz.U. z 2021 r. poz. 816.

⁴ Dz.U. z 2021 r. poz. 510.

⁵ Plan kontroli określał również kontrolę w zakresie zmiany imion i nazwisk (na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska z dnia 17 października 2008 r., t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 707), jednak pismem nr SO.530.1.2021 z dnia 8 kwietnia 2021 r. Wójt Gminy Siekierczyn poinformował o braku zdarzeń w powyższym temacie. W konsekwencji odstąpiono od kontroli w tym zakresie.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

1. ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, tj.:
 - realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,
 - udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej: RDO) oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi,
2. ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj.:
 - prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
 - terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
 - udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

W związku z wydaniem w dniu 20 marca 2020 r. rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii⁶ od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania (§ 1), w toku niniejszej kontroli nie przeprowadzono jakichkolwiek czynności kontrolnych w siedzibie jednostki kontrolowanej. Komunikacja pomiędzy kontrolerem a kontrolowaną jednostką odbywała się przy pomocy platformy e-PUAP, poczty elektronicznej oraz innych środków porozumiewania się na odległość.

W kontrolowanym okresie funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan Dariusz Furdykoń – Wójt Gminy Siekierczyn. Funkcję Zastępcy Wójta sprawował Pan Edward Cwynar.

Realizację przez Wójta Gminy Siekierczyn zadań z zakresu administracji rządowej oceniono:

- ***pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie dowodów osobistych,***
- ***pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie ewidencji ludności.***

Pismem nr NK-KSE.431.1.22.2021.KP z dnia 21 maja 2021 r. przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego w ustawowym terminie nie wniesiono zastrzeżeń. W związku z tym, zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej w przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń sporządza się wystąpienie pokontrolne obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego. Wobec powyższego przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej

⁶ Dz. U. poz. 491 ze zm.

USTALENIA KONTROLI

DOWODY OSOBISTE

Realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych

Do kontroli wybrano 30 kopert dowodowych⁷ dotyczących dowodów osobistych wydanych od 1 lutego do 30 kwietnia 2020 r.

Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składały uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 u.d.o. w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁸, zwanego dalej „r.d.o.” lub w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 stycznia 2020 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁹, zwanego dalej „r.w.d.o.”.

W przypadku wydawania dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych wniosek składał rodzic. Natomiast w przypadku niemożności złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 26 ust. 1 u.d.o. organ gminy zapewniał przyjęcie wniosku w miejscu pobytu tej osoby.

W toku kontroli ustalono, że do wszystkich wniosków została dołączona prawidłowa fotografia odzwierciedlająca, w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o. oraz § 7 r.d.o i § 6 r.w.d.o.

Na wszystkich wnioskach znajdowała się adnotacja urzędowa o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (na podstawie poprzedniego dowodu, bądź dostępnych rejestrów)¹⁰. Wyjątkiem jest sprawa DBD..., gdzie ustalenie tożsamości wnioskodawcy dokonano na podstawie dostępnych rejestrów. Zgodnie z § 8 ust. 1 i 2 r.w.d.o. tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego ustala się na podstawie przedłożonego przez wnioskodawcę dotychczasowego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego tej osoby. Natomiast jeżeli osoba ubiegająca się o wydanie dowodu osobistego nie posiada powyższego dokumentu organ gminy ustala jej tożsamość na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych. Tożsamość osoby organ gminy może potwierdzić na podstawie innych dokumentów zawierających fotografię, przedłożonych przez osobę, która ubiega się o wydanie dowodu osobistego. Z akt sprawy nie wynika aby wnioskodawca utracił lub uszkodził dowód czy też z innych przyczyn nie mógł

⁷ Dowody osobiste o następującej serii i numerze: DBD..., DBF..., DBF..., DBC..., DBH..., DBB..., DBB..., DBD..., DDU..., DBF..., CHT..., DBD..., DBG..., DBG..., DBE..., DBD..., DBD..., DBF..., DBG..., DBH..., DBH..., DAT..., DBD..., DBD..., DBE..., DBC..., DDU..., DBG..., DBD..., DBD...

⁸ Dz.U. z 2015 r. poz. 212, obowiązujące do 11 stycznia 2020 r.

⁹ Dz.U. z 2020 r. poz. 31, obowiązujące od 12 stycznia 2020 r.

¹⁰ W kontrolowanych przypadkach, w sytuacji braku możliwości weryfikacji tożsamości wnioskodawcy na podstawie dotychczasowego dowodu osobistego, tożsamość ustalano na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych. W dniu składania wniosków o dowód osobisty, wnioskodawcy nie posiadali ważnego dokumentu paszportowego.

przedłożyć dokumentu tożsamości. W powyższej sprawie tożsamość powinna być ustalona na podstawie dotychczasowego dowodu osobistego.

Stwierdzono, iż w 9 kopertach dowodowych¹¹ znajduje się zgłoszenie utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, zgodnie z § 15 ust. 1 r.w.d.o. oraz § 16 ust. 1 r.d.o.

Stosownie do art. 47 ust 5 u.d.o oraz z § 18 ust. 1 r.d.o i § 18 ust. 1 r.w.d.o posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia utraty dowodu osobistego, wydaje się zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. W trakcie kontroli, stwierdzono, iż w 9 sprawach¹² znajdują się takie zaświadczenia. Jednakże, za wyjątkiem sprawy DBE725354, brak jest informacji, iż zaświadczenie zostało odebrane przez osobę zgłaszającą utratę lub uszkodzenie dowodu. Zgodnie z wyjaśnieniami Wójta z dnia 17 maja 2021 r.:

*„W sprawach DBD..., CHT..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD...
DBD.... Wnioskodawcy przebywali w Zakładzie Karnym w Zarębie, zostali
poinformowani o wydany zaświadczeniu. Zaświadczenie zostało wydane
i dołączone do akt sprawy.”*

Uwzględniając art. 47 ust. 5 u.d.o. posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia organowi gminy utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydaje się zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. Dodatkowo, zgodnie z art. 46 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹³ (dalej: k.p.a.) odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Warto również zwrócić uwagę, iż zgodnie z zasadami przewidzianymi w Instrukcji kancelaryjnej¹⁴ w przypadku prowadzenia postępowania w formie tradycyjnej sporządza się dwa egzemplarze pisma: jeden egzemplarz przeznaczony do odbioru przez stronę postępowania oraz drugi egzemplarz pisma przeznaczony do włączenia do akt sprawy. W kopertach dowodowych znajduje się tylko jeden egzemplarz pisma. Dlatego, biorąc pod uwagę przytoczone regulacje, nie można przychylić się do powyższych wyjaśnień. Wskazana praktyka stanowi naruszenie przywołanych przepisów prawa.

W toku kontroli stwierdzono, że unieważnienie dowodu osobistego nastąpiło z dniem zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu, co jest zgodne z art. 50 ust. 3 pkt 1 u.d.o.

Odbiór dowodu osobistego był dokonywany osobiście oraz każdorazowo był potwierdzany na odpowiednim formularzu, zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 u.d.o. W przypadku dowodu osobistego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, odbioru dokonywał rodzic. W sprawie DBF... jako wnioskodawcę wskazano ojca posiadacza dowodu osobistego, który odebrał dowód osobisty. Zgodnie z posiadaną dokumentacją wnioskodawcą była matka posiadacza. Stanowi to naruszenie art. 31 ust. 2 pkt. 6 u.d.o. i jest wynikiem niedochowania należytej staranności.

W trakcie kontroli ustalono, że dokumentacja związana z dowodami osobistymi zgrupowana jest w kopertach dowodowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego,

¹¹ DBD..., CHT..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD..., DBE....

¹² DBD..., CHT..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD..., DBD..., DBE....

¹³ t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 735.

¹⁴ Stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67, z późn. zm.).

zgodnie z art. 62 ust. 3 u.d.o. Wyjątkiem jest sprawa DBG... gdzie na kopercie brakuje numeru PESEL, co stanowi naruszenie wyżej wskazanego przepisu.

[dowód: akta kontroli str.: 141-232]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Kontroli poddano 5 postępowań z zakresu udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi¹⁵.

Na tej podstawie stwierdzono, co następuje.

We wszystkich sprawach wnioski zostały złożone na właściwych formularzach, zgodnie z § 1 pkt 1 i 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi¹⁶. W toku kontroli stwierdzono, że wszystkie wnioski były kompletne.

Na wszystkich wnioskach widnieje potwierdzenie wpływu wniosku do organu, zgodnie z § 42 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej¹⁷.

We wszystkich sprawach udzielono odpowiedzi zgodnej z zakresem żądania wnioskodawcy i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykazał uprawnienia do ich otrzymania. Organ kontrolowany zrealizował sprawy terminowo, a odpowiedzi zostały doręczone wnioskodawcom. Na marginesie należy zaznaczyć, że w dwóch sprawach o nr SO.5345.29.2020 i SO.5345.35.2020, w pismach stanowiących odpowiedź na wnioski o udostępnienie danych z dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, powołano błędną podstawę udostępnienia danych – art. 72 u.d.o., zamiast art. 75 ust. 3 pkt 1 u.d.o.

Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy zamieszczono informację co do sposobu wysyłki, zgodnie z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że wszystkie wnioski nie podlegały opłacie za udostępnienie danych dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie art. 75 ust. 4 u.d.o.

W badanych sprawach w odpowiedziach na wnioski w nagłówkach stosowano prawidłowe oznaczenie organu udostępniającego dane tj. Wójta Gminy Siekierczyn i zostały one prawidłowo podpisane przez uprawnione osoby.

[dowód: akta kontroli str.: 233-282]

¹⁵ SO.5345.3.2.2020, SO.5345.29.2020, SO.5345.35.2020, SO.5345.13.2021, SO.5345.14.2021.

¹⁶ Tekst jedn. Dz.U. z 2015, poz. 1604.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi należało ocenić **pozytywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Siekierzyn zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych w zakresie dowodów osobistych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

EWIDENCJA LUDNOŚCI

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych oraz terminowość realizacji spraw w tym zakresie.

W kontrolowanym okresie wydano 9 decyzji administracyjnych oraz 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania¹⁸, wszystkie ww. sprawy zostały poddane kontroli. Dwie spośród ww. spraw zakończyło się umorzeniem postępowania (SO.5343.3.3.2020, SO.5343.4.4.2020), jedna odmową wymeldowania (SO.5343.1.2.2019), a w pozostałych przypadkach organ wydał decyzję w sprawie wymeldowania z miejsca pobytu stałego¹⁹.

W toku kontroli stwierdzono, iż organ weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym oraz z reguły prawidłowo ustalał strony postępowania²⁰.

We wszystkich sprawach, w których było wymagane uiszczenie opłaty skarbowej²¹, do akt załączony został dokument potwierdzający jej wpłatę w wysokości 10 zł, zgodnie z ust. 53 części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej²². Na wydawanych decyzjach organ zamieszcza adnotację o opłacie skarbowej, zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²³.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż w poddanych kontroli sprawach, na każdym etapie postępowania strony miały zapewniony czynny udział. Postępowania prowadzono zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Strony zawiadamiane były o wszczęciu postępowania, na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. W ww. zawiadomieniach prawidłowo pouczano o treści art. 41 k.p.a. W sytuacji, gdy zachodziła konieczność zapewnienia nieobecnej stronie udziału w prowadzonym postępowaniu (SO.5343.1.1.2019, SO.5343.1.1.202) organ zgodnie z dyspozycją art. 34 § 1 k.p.a., wystąpił do sądu o ustanowienie kuratora. Przy prowadzeniu

¹⁸ SO.5343.5.2.2021 z 4 marca 2021 r.

¹⁹ SO.5343.1.1.2019, SO.5343.1.1.2020, SO.5343.2.1.2020, SO.5343.5.5.2020, SO.5343.7.7.2020, SO.5343.9.9.2020.

²⁰ Wyjątek dot. postępowań nr SO.5343.1.1.2020, SO.5343.5.2.2021.

²¹ Postępowania nr SO.5343.7.7.2020 wszczęte zostało z urzędu.

²² Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1546 ze zm.).

²³ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zapłaty opłaty skarbowej z dnia 28 września 2007 r. (Dz.U. Nr 187, poz. 1330).

postępowani z reguły prawidłowo stosowano przepisy prawa procesowego, w szczególności art. 50, 54, 67, 68, 75, 79 k.p.a.²⁴ W trakcie prowadzonych postępowań z reguły podejmowane były właściwe czynności wyjaśniające, mające na celu ustalenie stanu faktycznego²⁵. W nagłówkach pism, kierowanych do stron w toku postępowania administracyjnego, stosowano prawidłowo oznaczenie organu gminy.

Wszczęte postępowania administracyjne zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 k.p.a. zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania²⁶ i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby²⁷. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

W toku kontroli stwierdzono, że w aktach prowadzonych postępowań znajdują się metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a., sporządzone w formie tabeli, zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy²⁸.

Przy tym w toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że współwłaścicielem lokalu, którego dotyczy sprawa nr SO.5343.5.5.2020 były dwie osoby (powyższe wynika z załączonego do wniosku odpisu księgi wieczystej). Niemniej jedna z nich nie brała udziału jako strona w ww. postępowaniu. W wyjaśnieniach z 10 maja 2021 r., nr SO.530.3.2021²⁹ poinformowano, że:

„W trakcie weryfikacji wniosku o wymeldowanie złożonego przez właścicielkę lokalu (...) ustalono na podstawie rejestru mieszkańców Gminy Siekierzyn, iż drugi z właścicieli nieruchomości (...) nie żyje. (...) Akt zgonu sporządzony USC w Siekierzynie”.

Zauważyć należy, że powyższe ustalenia nie znajdowały odzwierciedlenia w przesłanych aktach sprawy, co jest niezgodne z dyspozycją art. 72 § 1 k.p.a., która wskazuje, iż czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

Jednocześnie w trakcie kontroli stwierdzono, że w postępowaniu nr SO.5343.1.1.2020 organ do kręgu stron postępowania zaliczył osobę, która nie posiadała tytułu prawnego do nieruchomości, której dotyczyło postępowanie. Natomiast w sprawie SO.5343.5.2.2021 odmówił wszczęcia postępowania najemcy lokalu, którego dotyczył wniosek. Z wyjaśnień z dnia 10 maja 2021 r. wynika, że:

²⁴ Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości zostaną opisane poniżej.

²⁵ Wyjątek stanowi sprawa nr SO.5343.1.1.2020.

²⁶ Wyjątek stanowi rozstrzygnięcie nr SO.5343.3.3.2020 w którym zabrakło pouczenia o możliwości zrzeczenia się odwołania.

²⁷ Wszystkie decyzje podpisane zostały przez Wójta Gminy Siekierzyn.

²⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 250.

²⁹ Zwanych dalej wyjaśnieniami z 10 maja 2021 r.

„Sprawa SO.5343.1.1.2020. Pani (...) mieszka w budynku nr (...). Właściciele nieruchomości (...), rodzice Pani (...) mieszkają w (...). Postępowanie zostało wszczęte na wniosek właścicieli lokalu. Przy ustaleniu stron postępowania mylnie uznałam, że Pani (...) jest stroną. Pani (...) jest bezpośrednio zainteresowana rozstrzygnięciem sprawy, jednakże nie może tego zainteresowania poprzeć przepisami prawa, ale posiada interes faktyczny”.

W tym miejscu wskazać należy, że w myśl art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. W związku z powyższym brak podstaw, aby uznać ww. osobę za stronę przedmiotowego postępowania.

Dodatkowo w ww. wyjaśnieniach wskazano, że:

„Sprawa SO.5343.5.2.2021. Wyjaśniam, że najemcami lokalu położonego w (...) są małżonkowie (...). Dane uzyskane z Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Siekierczyn”.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że osoba, która złożyła wniosek o wymeldowanie, była najemcą przedmiotowego lokalu. Podkreślić należy, że stroną postępowania o wymeldowanie w trybie administracyjnym będzie każda osoba, która posiada tytuł prawny do nieruchomości, której postępowanie dotyczy. Powyższe stanowisko potwierdza uchwała NSA z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II OPS 1/11. Przy tym za ww. tytuł prawny należy uznać również umowę najmu. Dlatego też organ nie miał podstaw do wydania w sprawie postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, niemniej jednak to uczynił³⁰. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów.

Dodatkowo zauważyć należy, że do czasu kontroli nie zostały podjęte działania z urzędu zmierzające do ustalenia miejsca pobytu osoby, której dotyczył przedmiotowy wniosek. W wyjaśnieniach z 10 maja 2021 r. poinformowano, że:

„organ z urzędu podejmie czynności wyjaśnienia faktu przebywania pod adresem (...). Z informacji uzyskanych z Referatu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Gminy Siekierczyn, wynika że przedmiotowy budynek w najbliższym czasie będzie wystawiony do sprzedaży. Zainteresowani są wykupem najemcy. Trwa kompletowanie dokumentacji”.

W toku kontroli ustalono, że w sprawie nr SO.5343.1.2.2019 r. pierwszą czynnością podjętą przez organ prowadzący postępowanie dowodowe było przesłuchanie strony. W aktach sprawy znajduje się protokół przesłuchania strony z 1 października 2019 r., zawierający pouczenie o odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 ustawy Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r.³¹ oraz o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania w zakresie określonym w art. 83 § 1 i § 2 k.p.a. Mając na uwadze powyższe wyjaśnić należy, że w myśl art. 86 k.p.a. jeżeli **po wyczerpaniu** środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, organ administracji publicznej dla ich wyjaśnienia może przesłuchać stronę. W związku z powyższym dowód z przesłuchania stron

³⁰ Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania z 4 marca 2021 r., sygn. SO.5343.5.2.2021.

³¹ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1444,

jest dowodem posiłkowym (subsydiarnym)³². Przeprowadzenie tego dowodu jako jeden z pierwszych, co do zasady mija się z celem, bowiem przeprowadzenie tego dowodu ma, między innymi dążyć do umożliwienia stronie wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 81, art. 86 k.p.a.)³³. Dodatkowo w aktach sprawy znajduje się wezwanie strony z 18 listopada 2019 r. do złożenia wyjaśnień, które zawiera pouczenie o treści art. 88 k.p.a. oraz art. 233 k.p.a. Następnie z wizyty strony w Urzędzie został sporządzony protokół przesłuchania strony z 28 listopada 2019 r. Natomiast z przeprowadzonego 12 marca 2020 r. przesłuchania strony, sporządzono protokół złożenia wyjaśnień, zawierający pouczenie o odpowiedzialności karnej³⁴. W związku z powyższym podkreślenia wymaga, że należy odróżnić przesłuchanie strony od wyjaśnień składanych przez stronę, które nie są środkiem dowodowym, a dotyczą przedstawienia przez stronę stanu faktycznego sprawy wymagającego udowodnienia³⁵. W związku z powyższym nie są odbierane pod rygorem odpowiedzialności karnej. Nieprawidłowe jest więc stosowanie tych pojęć wymiennie. Ponadto błędne jest pouczanie stron o skutkach prawnych niezastosowania się do wezwania, tj. o treści art. 88 k.p.a. Zauważyć należy, iż w myśl ww. przepisu kto, będąc obowiązany do osobistego stawienia się (art. 51 k.p.a.), mimo prawidłowego wezwania nie stawiał się bez uzasadnionej przyczyny jako **świadek lub biegły** albo bezzasadnie odmówił złożenia zeznania, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin albo udziału w innej czynności urzędowej, może być ukarany przez organ przeprowadzający dowód grzywną (...).

W związku z powyższym, ten środek przymusu może być orzekany wobec świadków, biegłych i osób trzecich, natomiast organ nie może nałożyć grzywny na stronę, w przypadku niestawienia się. Nie można również nałożyć na stronę grzywny, jeżeli odmówi ona złożenia zeznań w trybie przesłuchania stron i to nawet wtedy, gdy odmowa ta w ocenie organu jest bezzasadna. Do przesłuchania stron nie stosuje się, zgodnie z art. 86 k.p.a., żadnych środków przymusu.³⁶ Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów.

Jednocześnie na podstawie przesłanej dokumentacji sprawy nr SO.5343.1.1.2020 ustalono, że zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 1 grudnia 2020 r. skierowane zostało do kuratora osoby nieobecnej. Natomiast postanowienie w sprawie jego ustanowienia stało się prawomocne dopiero 5 grudnia 2020 r. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur.

W toku kontroli stwierdzono, że w trakcie prowadzonego postępowania nr SO.5343.1.1.2019 wydane zostało zaświadczenie o zameldowaniu. Przy tym należy zauważyć, iż przedmiotowe zaświadczenia, zgodnie z dyspozycją art. 45 ust. 2 u.e.l. wydawane są na wniosek. Z wyjaśnień z 10 maja 2021 r. wynika, że:

„W sprawie SO.5343.1.1.2019 w sporządzonym zaświadczeniu mylnie przywołano podstawę art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności.

³² Wyrok NSA z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt I GSK 1007/18.

³³ *Vide* wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (do 2003.12.31) w Warszawie z dnia 18 listopada 1999 r., sygn. akt II SA 1345/99; wyrok WSA Wrocław z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Wr 494/18.

³⁴ Protokół złożonych wyjaśnień przez stronę, zawierający pouczenie o odpowiedzialności karnej, znajduje się również w aktach sprawy SO.5343.2.1.2020.

³⁵ B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Art. 86 k.p.a., wyd. 17, Warszawa 2021.

³⁶ Tamże.

Zaświadczenie zostało sporządzone i dołączone do wniosku o ustanowienie kuratora do doręczeń złożonego do Sądu Rejonowego w L. ”.

W związku z powyższym zauważyć należy, że przepisy ustawy o ewidencji ludności i k.p.a. nie przewidują sporządzania tego typu zaświadczeń, które z reguły wydawane są na wniosek. Wyjątek stanowi zaświadczenie wydawane z urzędu na podstawie art. 32 ust. 1 u.e.l., wydawane osobie w momencie realizacji obowiązku meldunkowego, czego nie dotyczy opisana sytuacja. Ponadto kierowanie wspomnianego wniosku do sądu również nie było podstawą dla sporządzenia przedmiotowego zaświadczenia. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości było nieprzestrzeżenie procedur.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że postępowanie dowodowe w sprawie nr SO.5343.1.1.2020 przeprowadzono nierzetelnie. W jego trakcie organ nie zastosował środków dowodowych takich jak przesłuchanie świadków lub oględziny. Jedyнным pozyskanym dowodem w sprawie jest protokół przesłuchania brata strony, który nie utrzymywał z nim kontaktu od 4 lat, a więc nie posiadał żadnej wiedzy na temat miejsca zamieszkania osoby, której postępowanie dotyczyło. W wyjaśnieniach z 10 maja 2021 r. wskazano, że:

„w sprawie SO.5343.1.1.2020 ustalenia stanu faktycznego organ oparł się o informacje złożone we wniosku strony. Wpływ na postępowanie miała też sytuacja związana ze stanem pandemii 2020 r. Strona, która miała być wymeldowana nie odbierała żadnej korespondencji”.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia stwierdzić należy, że w ocenie kontrolujących zgromadzony materiał dowodowy był niewystarczający do wydania rozstrzygnięcia w sprawie. Podkreślenia wymaga, że informacje zawarte we wniosku wymagają udowodnienia w toku postępowania, co nie zostało uczynione. Dodatkowo zauważyć należy, że zawiadomienie o wszczęciu postępowania nie zostało stronie przesłane na adres zameldowania, w związku z powyższym nie ma pewności, czy nie zostałyby tam doręczone. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości było nieprzestrzeżenie procedur postępowania.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że organ informuje strony w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do złożonego wniosku i przedłożonych dokumentów, w terminie 7 dni od daty doręczenia zawiadomienia. Zauważyć należy, że w myśl art. 10 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział **w każdym** stadium postępowania, **a przed wydaniem** decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Mając na uwadze, że przepisy prawa (art. 73 § 1 k.p.a. w zw. z art. 10 § 1 k.p.a.) gwarantują stronie możliwość wglądu w akta, przez cały okres prowadzonego postępowania, a obowiązkiem organu jest umożliwienie im wypowiedzenia się na temat zebranego materiału, przed wydaniem decyzji, wyznaczenie takiego terminu w zawiadomieniu o zakończeniu postępowania dowodowego jest zasadne, natomiast w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania jest praktyką zbędną, a dodatkowo niepotrzebnie wydłużającą czas trwania postępowań meldunkowych. W piśmie z dnia 10 maja 2021 r. udzielono następujących wyjaśnień:

„Praktyka umieszczania informacji w zawiadomieniu stron o wszczęciu postępowania o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do złożonego wniosku jest podyktowane tym, iż strona

o wymeldowanie której dotyczy złożony wniosek często po zapoznaniu się z aktami dokonuje wymeldowania na swój wniosek. Organ daje możliwość już na początku postępowania na zapoznanie się z aktami sprawy. Nie wyklucza to jednak czynnego udziału strony w każdym stadium postępowania”.

Mając na uwadze powyższe informacje zauważyć należy, że wskazane argumenty nie uzasadniają wyznaczenia stronie w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania terminu na zapoznanie się z aktami. Praktyka oczekiwania na dokonanie wymeldowania przez stronę jest niewłaściwa, a mając na uwadze zasadę szybkości postępowania (art. 12 k.p.a.) organ powinien niezwłocznie rozpocząć postępowanie wyjaśniające. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów.

W toku kontroli stwierdzono, że w zawiadomieniu o zakończeniu postępowania dowodowego nr SO.5343.1.2.2019 z 10 czerwca 2020 r., organ nie wskazał przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji wykazane, co skutkowało wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Powyższe stanowi naruszenie art. 79a § 1 k.p.a.

W toku kontroli zauważono, że organ nie zamieszcza na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy informacji, co do sposobu ich wysyłki, np. poprzez wskazanie listu poleconego, listu priorytetowego, czy też doręczenia elektronicznego, co stanowi uchybienie obowiązku określonego w § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.

Jednocześnie na marginesie należy zauważyć, że w sprawach dot. decyzji umorzenia postępowania oraz postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania (SO.5343.3.3.2020, SO.5343.4.4.2020, SO.5343.5.2.2021) z przesłanej kserokopii dokumentacji nie wynikało, czy wnioskodawca został pouczony o możliwości złożenia wniosku o zwrot opłaty skarbowej. W wyjaśnieniach z 10 maja 2021 r. wskazano, że:

„w sprawach SO.5343.3.3.2020, SO.5343.4.4.2020 organ nie poinformował wnioskodawców o możliwości zwrotu opłaty skarbowej. W sprawie SO.5343.5.2.2021 do postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania została dołączona informacja o możliwości zwrotu opłaty skarbowej na wniosek.”

W związku z powyższym, mając na uwadze ogólną zasadę pogłębiania zaufania oraz zasadę udzielania informacji, zasadne byłoby informowanie o powyższym wszystkich wnioskodawców, których ta kwestia dotyczy. Przy czym brak omawianej informacji nie ma wpływu na ocenę końcową przedmiotowego zagadnienia.

Odnosząc się do terminowości załatwiania spraw ustalono, że 5 spośród 9 postępowań przeprowadzono terminowo. Przy tym w toku kontroli stwierdzono, że w nw. sprawach:

<i>Nr sprawy</i>	<i>od (data zawiadomienia o wszczęciu postępowania)</i>	<i>do</i>
SO.5343.1.1.2019	29.07.2019 r.	10.09.2019 (zapytanie o udzielenie informacji o osobie do Biura Informacyjnego KRK)

SO.5343.2.1.2020	26.06.2020	05.08.2020 r. (sygnalizacja o nowym terminie załatwienia sprawy)
SO.5343.3.3.2020	16.07.2020	21.08.2020 (zawiadomienie o oględzinach)
SO.5343.4.4.2020	16.07.2020	26.08.2020 (pismo do Komendy Powiatowej Policji)

organ nie podjął w sprawie żadnych czynności procesowych zmierzających do zebrania materiału dowodowego lub ustalenia miejsca pobytu strony postępowania. W ww. piśmie z 10 maja 2021 r. poinformowano, że:

„Wyjaśniam, że w sprawach SO.5343.1.1.2019, SO.5343.2.1.2020, SO.5343.3.3.2020, SO.5343.4.4.2020 zostało wysłane zawiadomienie o wszczęciu postępowania do stron. Tylko w sprawie SO.5343.3.3.2020 zostało odebrane przez stronę, która miała być wymeldowana. W pozostałych sprawach zawiadomienia nie były odebrane i po dwukrotnym awizo zostały zwrócone do organu, po około 3 tygodniach. W sprawie SO.5343.2.1.2020 zawiadomienie zostało zwrócone organowi z dopiskiem, że adresat się wyprowadził. Postępowania są prowadzone przez jednego pracownika, który w drugiej połowie lipca 2020 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym”.

Podkreślić należy, że w myśl art. 35 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Sformułowanie "bez zbędnej zwłoki", o którym mowa w art. 35 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oznacza zakaz nieuzasadnionego przedłużania postępowania administracyjnego i powinność dążenia przez organ do niezwłocznego załatwienia sprawy³⁷. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur postępowania administracyjnego oraz problemy organizacyjne Urzędu.

Jednocześnie w trakcie trwania czynności kontrolnych stwierdzono, że w 9 sprawach³⁸ organ wysłał zawiadomienie, o którym mowa w art. 36 k.p.a. lub wydał decyzję już po upływie miesięcznego terminu na załatwienie sprawy bądź nie dotrzymał terminu wskazanego w ww. sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy. W wyjaśnieniach z 10 maja 2021 r. wskazano, że:

„niedotrzymanie terminu miesięcznego w sprawach SO.5343.1.1.2019, SO.5343.1.2.2019, SO.5343.2.1.2020, SO.5343.1.1.2020, SO.5343.3.3.2020, SO.5343.4.4.2020, SO.5343.5.5.2020, SO.5343.7.7.2020, SO.5343.9.9.2020 wynika z charakteru spraw o wymeldowanie na wniosek. Praktyką organu jest przesłanie pisma sygnalizującego przedłużenie terminu załatwienia sprawy stosując się do art. 35 par. 3 nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. W naszej ocenie postępowania o wymeldowanie zazwyczaj wymagają postępowania wyjaśniającego. Stosując się do wytycznych zawartych w piśmie z dnia 10 czerwca 2019 R. NR SOC-

³⁷ Wyrok WSA Białystok z dnia 13 listopada 2020 r., sygn. akt II SAB/Bk 122/20.

³⁸ SO.5343.1.1.2019, SO.5343.1.2.2019, SO.5343.2.1.2020, SO.5343.1.1.2020, SO.5343.3.3.2020, SO.5343.4.4.2020, SO.5343.5.5.2020, SO.5343.7.7.2020, SO.5343.9.9.2020.

OP.621.1.166.2017.AB terminy wezwania świadków nie powinny być zbyt krótkie. W sytuacji gdy sprawa wymaga ustanowienia kuratora do doręczeń, dochodzi czas wydania postanowienia przez sąd. Zaistniała sytuacja epidemiczna miała również wpływ na prowadzone postępowania o wymeldowanie w 2020 r. W sprawie SO.5343.5.5.2020 nie wysłanie zawiadomienia o przedłużeniu terminu spowodowane było przeoczeniem pracownika”.

W związku z powyższym podkreślić należy, że jeśli organ nie wydał rozstrzygnięcia w terminie wskazanym w poprzedniej sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy (dot. SO.5343.2.1.2020) obowiązany był po raz kolejny zastosować się do dyspozycji art. 36 k.p.a.³⁹. Jednocześnie zauważyć należy, że w przypadku postępowania nr SO.5343.7.7.2020, wszczętego 3 września 2020 r. nie była to sprawa wymagająca przeprowadzenia postępowania dowodowego, zresztą organ nie wykorzystał żadnych środków dowodowych. Natomiast w myśl art. 12 § 2 k.p.a. sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie. Przy tym zauważyć należy, że 15 września 2020 r. upłynął termin dla strony, jaki organ wyznaczył na zapoznanie się z wnioskiem, a zawiadomienie o zakończeniu postępowania sporządzono dopiero 30 września 2020 r. Jednocześnie podkreślić należy, że jak już wyjaśniono powyżej, wyznaczanie tego terminu jest praktyką zbędną, niepotrzebnie wydłużającą prowadzone postępowanie. Zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego odebrano 2 października 2020 r., a organ wydał rozstrzygnięcie w sprawie 20 października 2020 r. Przy tym nie zastosował sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy, o którym mowa w art. 36 k.p.a. w ww. postępowaniu, jak również w sprawach nr SO.5343.5.5.2020, SO.5343.4.4.2020.

Mając na uwadze powyższe terminowość postępowań nr SO.5343.2.1.2020, SO.5343.4.4.2020, SO.5343.5.5.2020, SO.5343.7.7.2020 oceniono negatywnie. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów, przeoczenie oraz sytuacja epidemiologiczna związana z COVID-19.

Jednocześnie na marginesie należy zauważyć, że zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy **wymagającej postępowania wyjaśniającego** powinno nastąpić **nie później niż w ciągu miesiąca**. Jest to termin, którego uchybienie powinno skutkować sygnalizacją, o której mowa w art. 36 k.p.a., również w przypadku, gdy organ uzna, iż sprawa ma charakter szczególnie skomplikowany⁴⁰. Postępowanie takie należy uznać za właściwe mając na uwadze zasady ogólne k.p.a., przede wszystkim zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu, zasadę szybkości postępowania oraz zasadę udzielania informacji. W związku z powyższym wskazać należy, iż zasadne byłoby sporządzenie ww. sygnalizacji przed upływem miesiąca. Niemniej powyższe nie miało wpływu na ocenę terminowości prowadzenia postępowań administracyjnych.

³⁹ Zgodnie z dyspozycją art. 36 k.p.a. o każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, **wskazując nowy termin załatwienia sprawy** oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (§1). Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu (§2).

⁴⁰ Art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawa szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...).

[dowód: akta kontroli str.: 283-670]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia przez Wójta Gminy Siekierzyn postępowań administracyjnych, na podstawie art. 35 u.e.l. oraz art. 31 u.e.l., oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**, natomiast zagadnienie dotyczące terminowości realizacji spraw w tym zakresie oceniono **negatywnie**.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru Pesel oraz rejestru mieszkańców

Do kontroli losowo wybrano 20 spraw⁴¹ dotyczących udostępnienia danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. Na tej podstawie ustalono, co następuje.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że we wszystkich sprawach wnioski złożone były na właściwych formularzach określonych na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego⁴².

W trakcie kontroli stwierdzono, że organ w 7 sprawach⁴³ w odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL udostępniał dane zgodnie z żądaniem wnioskodawcy, w zakresie w jakim wykazał on uprawnienia do uzyskania żądanych danych. Wyjątek stanowią niżej opisane sprawy.

W sprawie nr SO.5345.22.2020 organ wezwał prawidłowo wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych wniosku (podpisu) na podstawie art. 64 § 2 k.p.a., z pouczeniem, że nieusunięcie tego braku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania, zaś w dwóch sprawach o nr SO.5345.5.2020 i SO.5345.58.2020, organ prawidłowo poinformował wnioskodawcę o tym, że osoby, których wnioski dotyczyły, nie figurowały w rejestrze mieszkańców Gminy Siekierzyn.

Kontrola wykazała, że we wszystkich odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych z rejestru PESEL organ nie wskazywał podstawy prawnej działania. W przypadku braku możliwości wydruku podstawy prawnej na formularzu systemowym, stosownym zdaje się być sporządzanie pisma przewodniego zawierającego podstawę prawną działania organu, lub jej wskazanie w rubryce „uwagi”. Zgodnie bowiem z art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa.

W toku kontroli stwierdzono, że organ w 11 sprawach⁴⁴ udostępniał dane niezgodnie z zakresem żądania wskazanym we wniosku. Na przykład w sprawie nr SO.5343.8.2020 wnioskodawca żądał udostępnienia następujących danych osoby, której wniosek dotyczył: daty i adresu zameldowania na pobyt stały, daty i adresu zameldowania na pobyt czasowy, imion

⁴¹ SO.5345.5.2020, SO.5345.8.2020, SO.5345.11.2020, SO.5345.14.2020, SO.5345.19.2020, SO.5345.22.2020, SO.5345.25.2020, SO.5345.28.2020, SO.5345.32.2020, SO.5345.36.2020, SO.5345.40.2020, SO.5345.43.2020, SO.5345.46.2020, SO.5345.49.2020, SO.5345.52.2020, SO.5345.55.2020, SO.5345.58.2020, SO.5345.2.2021, SO.5345.5.2021, SO.5345.8.2021.

⁴² Dz.U. poz. 2523 - obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.

⁴³ SO.5345.14.2020, SO.5345.22.2020, SO.5345.32.2020, SO.5345.52.2020, SO.5345.2.2021, SO.5345.5.2021, SO.5345.8.2021.

⁴⁴ SO.5345.8.2020, SO.5345.11.2020, SO.5345.19.2020, SO.5345.25.2020, SO.5345.28.2020, SO.5345.36.2020, SO.5345.40.2020, SO.5345.43.2020, SO.5345.46.2020, SO.5345.49.2020, SO.5345.55.2020

rodziców, numeru PESEL, daty i miejsca urodzenia, daty zgonu, numeru aktu zgonu, oznaczenia urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt zgonu, obywatelstwa, imienia/imion oraz aktualnego nazwiska. W odpowiedzi organ udostępnił dane dotyczące imienia i nazwiska, imion rodziców, adresu zameldowania na pobyt stały i czasowy, lecz nie udzielił informacji dot. daty zameldowania na pobyt stały, daty zameldowania na pobyt czasowy, numeru PESEL, daty i miejsca urodzenia, daty zgonu, numeru aktu zgonu, oznaczenia urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt zgonu i obywatelstwa. Mając na uwadze powyższe, wyjaśnić należy, że organ jest związany zakresem żądania wniosku (pkt 5 formularza „zakres żądanych danych o osobie wskazanej w pkt 4”). Opisany sposób udostępniania danych przez organ stanowi naruszenie art. 46 ust. 1 pkt 3 u.e.l.

W odpowiedziach na wnioski w nagłówkach prawidłowo stosowano oznaczenie organu tj. Wójta Gminy Siekierczyn, a odpowiedzi na wnioski były podpisane przez sekretarza gminy, wójta lub jego zastępcę.

W wyniku kontroli ustalono, że we wszystkich skontrolowanych sprawach wnioskodawcami były podmioty, którym udostępnienie danych z rejestru PESEL i rejestru mieszkańców następuje nieodpłatnie, na podstawie art. 53 pkt 1 u.e.l. lub art. 54 u.e.l.

Kontrola wykazała, że wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo.

[dowód: akta kontroli str.: 671-733]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, na podstawie ustawy o ewidencji ludności oceniono **negatywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Siekierczyn zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH:

1. Zgodnie z § 8 ust. 1 i 2 r.w.d.o. prawidłowo ustalać tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego.
2. Zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego sporządzać w dwóch egzemplarzach i jeden z nich przechowywać w kopercie dowodowej.
3. W formularzu odbioru dowodu osobistego prawidłowo wskazywać wnioskodawcę.
4. Prawidłowo oznaczać kopertę dowodową, zgodnie z art. 62 ust. 3 u.d.o.

5. W pismach stanowiących odpowiedź na wnioski o udostępnienie danych powoływać prawidłową podstawę prawną.

W ZAKRESIE EWIDENCJI LUDNOŚCI:

1. Prawidłowo ustalać strony postępowania.
2. Czynności organu, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.
3. Prawidłowo redagować treść wezwań sporządzanych na podstawie art. 50 k.p.a. oraz treść sporządzanych protokołów.
4. Pisma doręczać wyznaczonemu przez sąd przedstawicielowi osoby nieobecnej, dopiero gdy postanowienie w sprawie jego ustanowienia stanie się prawomocne.
5. Zaświadczenia o zameldowaniu sporządzać tylko w sytuacjach przewidzianych w ustawie o ewidencji ludności.
6. Postępowania dowodowe prowadzić rzetelnie.
7. Zrezygnować z praktyki wyznaczania stronie w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania terminu na zapoznanie się z aktami.
8. Przestrzegać dyspozycji art. 79a § 1 k.p.a.
9. Na pismach zamieszczać informację co do sposobu wysyłki, potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia.
10. Sprawy załatwiać terminowo, w przypadku braku możliwości, w każdym przypadku stosować sygnalizację, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a. Przestrzegać zasady szybkości postępowania.
11. W pismach stanowiących odpowiedź na wnioski o udostępnienie danych wskazywać podstawę prawną działania organu.
12. Udostępniać dane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawców i tylko w takim zakresie, w jakim wykażą uprawnienia do ich otrzymania.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie w terminie do dnia **9 sierpnia 2021 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Jarosław Obremski